

II. ÉVFOLYAM • 6.SZÁM  
2010-2011/DECEMBER-JANUÁR

# HETÉRÁK

SZEXMUNKÁSOK ÉRDEKVÉDELMI EGYESÜLETE  
1114 BOCSKAI ÚT 17.

WEBCÍM: [WWW.PROSTITUALTAK.HU](http://WWW.PROSTITUALTAK.HU)

EMAIL: [INFO@SZEXMUNKA.HU](mailto:INFO@SZEXMUNKA.HU), [FOLDLAGNES@T-ONLINE.HU](mailto:FOLDLAGNES@T-ONLINE.HU)

TEL: 06-20-334-52-10



KÁBITÓSZEREK • DECEMBER 1. AIDS VILÁGNAP  
KARÁCSONYI SMS-ÉK • KARÁCSONYI RECEPTEK  
1 ÉVES A HETÉRÁK





# KÁBÍTÓSZEREK

## TÖRVÉNYEK:

Visszaesés kábítószerről - alapesetek 282. § (1) Aki a hatósági előírások megszegésével kábítószert termeszt, előállít, megszerz, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, bűntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (fogyasztói típusú magatartások) Ha a hatósági előírások megszegésével kábítószert kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azaz kereskedik, bűntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Privilegizált (enyhébben minősülő) (8) Ha a kábítószerről visszaesést csak a mennyiségű kábítószerről követik el, a büntetés vétség miatt fogyasztói magatartásoknál két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, a kínálás és átadás - mint terjesztői magatartások - esetén két évig terjedő szabadságvesztés. (9) Aki a) a hatósági előírások megszegésével kábítószert fogyaszt, b) nagy nyilvánosság előtt kábítószert-fogyasztásra hív fel, ha súlyosabb büntésemély nem érhető meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

282/A. § (1) A kábítószert-függő személy, aki a hatósági előírások megszegésével kábítószert termeszt, előállít, megszerz, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a kábítószert-függő személy, aki a hatósági előírások megszegésével kábítószert kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azaz kereskedik, bűntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

5) Az a kábítószert-függő személy, aki a hatósági előírások megszegésével a) kábítószert fogyaszt, illetőleg saját fogyasztása céljából tart, b) csekély mennyiségű kábítószert saját fogyasztása céljából előállít, termeszt, megszerz, c) csekély mennyiségű kábítószert szennykezelési céljából betöltött személynek fogyasztás céljából kínál, átad vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Elterelés a büntetőjúról (6) Nagy büntethető a kábítószert-függő személy, ha a) az (5) bekezdés a)-b) pontja esetén, vagy

b) ha kábítószert fogyasztással, szert-függő - kétévi szabadságvesztéssel nem súlyosabban büntetendő - más büntetéskezdéssel követett el, feltéve, ha az első főtűt illető meghozatalánál okirattal igazolta, hogy legalább hat hónapig folyamatos, kábítószert-függőséget gyógyító kezelésben részesült (kábítószert ellenlétesen vesz részt).

Kábítószerek csekély és jelentős mennyisége: heroin, morfin, metadon, hidrocodon, kóden, kokain, amfetamin, LSD, kannaabis.

Csekély mennyiség fogalmára (hatóanyag tartalom szerint): 0,62g, 3g, 3g, 7,5g, 8g, 7g, 2g, 700g, 10 g.

A jelentős mennyiség fogalmára (hatóanyag tartalom szerint): 6,2g, 30g, 3,0g, 75g, 80g, 70g, 30g, 700g, 100g.

## Hogyan alakul ki, melyek a szenvedélybetegség jellemzői, tünetei?

Az alábbiakban a szenvedélybetegség kialakulásának jellemzőit soroljuk fel. Tudni kell azonban, hogy általában nem jelenik meg együttesen az összes tünet a szenvedélybetegség kialakulásakor, sőt az alábbiak közül akár már egy-két jellemző megléte is utalhat a függőség kialakulására.

### Folyamatos késztetés:

A szenvedélybetegség jellemzője a függőség, hogy a személy azt éli meg, hogy szüksége van egy bizonyos érzés átélésére, folyamatos késztetést érez erre, s nem tud ennek a váagnak ellenállni. A drogfüggőség esetében ez a viselkedés a drog bevétele, míg más szenvedélybetegség esetében, ez a viselkedés kényszeres végrehajtása. A játékszenvedélyes személy nem tud ellenállni a játégeknek, a kleptomániás kényszerűen ellopáshoz éppolyan vágyat érez a lopásra, a kényszeres evő nem tudja abbahagyni az evést és így tovább.

### Hozzászokás:

A függőség jellemzője a legtöbb esetben a tolerancia, azaz hozzászokás kialakulása. A tolerancia kialakulása azt jelenti, hogy egy adott szer ismételt használata során a használatának egyre nagyobb mennyiségére lesz szüksége ahhoz, hogy ugyanannak a szintnek elérje. Ez egyben azt is jelenti, hogy ugyanannak a mennyiségnek a fogyasztása esetén a kiváltott hatás egyre gyengébb lesz, illetve egyáltalán nem is jelenik meg. A hozzászokásnak megelőzése vezet ahhoz, hogy a droghasználók egyre nagyobb mennyiségű drogot használnak.

### Elvonási tünetek:

A függőség jellemzője lehet a megvonási tünetek megjelenése, az az jelenti, hogy a drog használatának abbahagyásakor, a használó kellemetlen lelki és/vagy testi tüneteket érez.

Nem minden drog használatakor és nem minden alkalommal léteznek megvonási tünetek.

Minden drog esetében kialakulhatnak azonnali lelki megvonási tünetek. Ilyenek a szorongás, feszültség, ideges, sehol nem találja a helyét, nem tudja lekötöni magát, késztetést érez a szer újbóli használatára, „csak egy gyorsan utoljára”, „csak azért, hogy ne utatkozzak”, „csak azért, hogy könnyebben teljen az idő”, „csak azért, hogy a problémát elviseljem” és így tovább) ez az úgynevezett „szóvágyás”.

A lelki megvonási tünetek utólag hasonlóan problémát jelentenek, és sokkal tovább vannak jelen, mint a testi tünetek. Súlyosabb esetekben a szerhasználó depresszióssá válhat és ez az öngyilkosság gondolatához, vagy a végrehajtásához vezethet.

A függőség jellemzője az, hogy a személy ugyan abba próbálja hagyni a droghasználatot, de ezek a tünetek sorozatosan kudarcba fulladnak az újbóli szerhasználat következtében.

### Testi, vagy lelki problémák megjelenése:

A függőségek általános jellemzője a legkülönbözőbb testi, vagy lelki problémák megjelenése. Gyakran megfigyelhető, hogy a függő személy maga is észleli ezeket a problémákat, de ennek ellenére sem képes a felhagyni szenvedélyével, mivel a problémák elől a szerhasználatba menekül. Egy idő után meglehetősen elválasztani, hogy a problémák elől menekül-e valaki a szerhasználatba, vagy a szerhasználat miatt sokasodnak meg a gondjai. A droghasználó többnyire nagyon sok időt és energiát fordít a drog megszerzésére és használatára, illetve adott esetben a szer használatától történő megszabadulására. Ennek is következménye, hogy más, korábbi tevékenységekre nem marad ideje.

### Értékvilág megváltozása:

A szenvedélybetegség kialakulását többnyire együtt jár a belső értékvilág megváltozásával. Gyakori, hogy a szenvedélybeteg nem tudja megfelelően elvégezni a feladatait, munkáját és tanulni a szellemi teljesítménye. A korábban fontos elvek, illetve tevékenységek elvesztik fontosságukat, nem tudnak már örömet szerezni, nem kötik le az érdeklődést. Ezzel szemben a szenvedély tárgy iránti érdeklődés, minden másnál fontosabbá válik és kizárja a használó életéből az egyéb örömforrásokat. Ily módon a munka, a hétköznapi tevékenységek és feladatok, a szellemi fejlődés, a távlati célok megvalósítása és elérése elvesztik korábbi értéküket. A család, a barátságok, a szerelem, a hobbi és bármi más korábban fontos dolog leértékelődik.

### Hogyan jön létre a drog-élmény?

Hallgatnunk vagyunk azt lenni, hogy a drog-élményt kizárólag a drog a szervezetre gyakorolt hatása hozza létre. Ez nem így van. A kialakuló élményért három tényező együttes hatása felelős, az első valóban maga a használt szer, illetve annak a szervezetre, a központi idegrendszerre gyakorolt hatása.

Az a háttér azonban két további fontos tényező befolyásolja.

Egyik a személy jellemzői. Az, hogy a használó milyen fizikai és lelki állapotban van a drog bevételekor. A fáradt emberre ugyanolyan mennyiségű drogot nagyobb hatást gyakorolhat.

Az a tényező, hogy valaki először használja az illető drogot, vagy vannak már korábbi tapasztalatai.

Az a tényező, hogy milyen elvárásai vannak a drog használatával kapcsolatban, milyen élményre számít. Ebből a szempontból nagy fontosságú, hogy harait ismerősei mit meséltek neki korábban az illető drogról, mi az amire számít.

Az a tényező, hogy milyen lelki állapotban van a használó. Sok drog, elsősorban a hallucinogén hatású szerek felerősítik a használó hangulatát, így, ha vidám valaki esetleg még vidámabb lesz, míg ha rossz kedvé, előfordulhat, hogy depressziós hangulatba esik.

Végül nem mindegy, hogy milyen társaságban és milyen környezetben, milyen körülmények között használja valaki a drogot. Nagy különbséget lehet megvalósítani ugyanannak a drognak a használatakor, ha azt ismerősökkel együtt, illetve, ha idegenek között használja. Megint más lehet a hatás, ha egyedül veszi be a drogot.

Nem mindegy a fizikai környezet sem. Másogy hathat egy drog otthon, vagy ismerős környezetben, vagy egy idegen helyen, esetleg egy zsúfolt diszkóban.

### Hogyan lehet kipróbálásból, szenvedélybetegség?

Sokan először kipróbálják: kíváncsiságból vagy barátok rábeszélésére; azt remélik, hogy felpörget, vagy energiát ad a szer; azt hiszik (hibásan), hogy ártalmatlan dolog, csak feldobják vele a hangulatukat. A drogok fő veszélye abban rejlik, hogy a használó újra és újra vissza akar térni, a drogok okozta élményekhez, s ez közben a droghasználat nélküli hétköznapi élménytelené válnak.

Akik folyamatosan használják a drogot, azoknak a szervezete hamar "hozzászokik" és egyre nagyobb adagra van szükségük ugyanazon hatás eléréséhez. Többen függővé válnak, mert amikor szüneteltetik a drogfogyasztást, testi és/vagy lelki elvonási tünetek jelentkeznek. Lelkileg szükségük lesz a drogra, hogy a feldobottságot követő "hullámvölgyet" átvészeljék.

### A KÁBÍTÓSZERFOGYASZTÁS VESZÉLYEI

Minden drognál érinthetik azokat a főbb veszélyforrások, melyek előfordulhatnak az adott szer használatánál. Ezek közül néhány veszély minden drognál közös, ezeket itt soroljuk fel.

- Az utcaán vásárolt szintetikus drogok soha nem tiszta hatóanyagot tartalmaznak, s a szer összetétele ismeretlen a használó számára. A legtöbb drog tartalmaz olyan higításra alkalmazott anyagokat, melyek egy része az egészséget közvetlenül, vagy közvetve veszélyeztet. A drognak hatóanyag-tartalma szennyezettség függvényében változhat, ez növelheti a túladagolás esélyét.





- A droghasználat illegális cselekedet. A drogok fogyasztása, megszerzése, birtoklása és előállítása is a törvénybe írták bünteselekmény.
- A drogok hatásai az adott szer jellegzetességein kívül mindig függenek a használó személy pillanatnyi állapotától (fáradtság, hangulat, evett-e korábban) és személyiségétől, valamint a környezet jellemzőitől (nyugodt, vagy izgatott, barátságos, vagy ellenséges, ismerős, vagy ismeretlen környezet; egyedül, vagy társas használat, barátokkal, vagy idegenekkel való használat, stb.). A nem megfelelő környezetben és nem megfelelő állapotban való droghasználat minden esetben növeli a használat veszélyességét!
- A droghasználat sok pénzbe kerül. Sokszor a drog megszerzéséhez szükséges pénz csak illegális úton teremthető elő. Mások a szenvedélybetegségre költött pénz miatt más az egészség szempontjából alapvető fontosságú dolgokra (élelem, vitaminok, ruházat, lakás, stb.) nem jut elegendő pénzre. A szenvedélybetegségre költött pénz sok családi vagy baráti konfliktus forrása lehet.
- A szenvedélybetegségre fordított idő és a szer utáni vágyakozás, a motiváció, a hosszú távú célok és a hétköznapi „normális” élet utáni vágy leépüléséhez vezet.
- A szerbirtogatás szellemi problémákat eredményezhet; a „flashback” élményt, kifejezést teszi az ember. A hosszantartó használat a gondolkodást károsítja és más egészségügyi problémákat feleltethet.
- A fogyasztó elfordul addigi érdeklődési körétől, barátaitól, családjától. Hétköznapi kötelességeinek nem tud eleget tenni.
- A szerhasználat károsan befolyásolja az ítélőképességet és a reakciókat. A szerhasználat következtében rosszul ítélik meg a hosszú távú döntések, további problémákat eredményezhetnek. •• A rossz döntések, a szerhasználat más személy általi károsálhatósága és döntésképtelensége felelősséget.
- A szerhasználat nagyon veszélyes, mert károsan befolyásolja a mozgáskoordinációs készséget és a reflexeket. A fogyasztók bármilyen vállalkozás a szer hatása alatt baleset okozójává, vagy baleset áldozatává, szellemi károsodásba vezetnek.
- Függség alakulhat ki; marandó károsodást okozhat az anyában és más szervekben; a születendő gyermek károsodhat, ha az anya drogot használ.
- A drog megszerzése érdekében bünteselekményeket követelhet el a fogyasztó és könnyebben válhat bünteselekmény áldozatává. Minden használatnál szemlél a veszélye az erőszakos jellegű bünteselekmények elvégzésének és előzetesének fokozott veszélye.
- A drogok károsan károsítják a szervezetet (más drogokkal vagy alkohollal) mert módosult hatások károsíthatatlan. Ez a legrosszabb esetben akár halálhoz is vezethet.
- Intravénás használat (injekció) => az esetleges szennyezőanyagok közvetlenül a vérkeringésbe kerülnek, fokozott veszélyt jelentve.
- Intravénás használat (injekció) => túladagolás fordulhat elő, ha a testbe bevitt anyag mennyisége jelentősen eltér (vagy mennyiségben, vagy hatóanyag-tartalmában) a napi szintű használat adagjától.
- Intravénás használat (injekció) esetén közös eszközök (fecskendő, tű, tűtartó, szűrő, stb.) használata során a szervezetet a következő hatások érhetik => vérmelegedés, vénagyulladás, fekély, tályog, Hepatitis B-C-D, AIDS és egyéb fertőző betegségek.

## A KÁBÍTÓSZEREK FAJTÁI ÉS HATÁSAI

### MARIHUÁNA, HASIS (Fű, spangli, eszki) - Miért használják ezeket a szereket?

A marihuána és a hasis fő hatása a tudatállapot módosítása. A drog hatása alatt a használó a normálstól eltérően él meg a világot; a színek, a hangok, a zene tisztábbnak, élvezetesebbnek, teltebbnek tűnhet. Szintén megváltozik a gondolkodás, s a használó sokszor kreatívabbnak, okosabbnak él meg magát. Ez az érzés ugyanakkor csalóka, s elcsúszhatonabb adódik, hogy a valóság pozitív érzékelése a marihuána hatása alatt sérül.

Ezeknek a szerekeknek a veszélye abban rejlik, hogy a használó újra és újra vissza akar térni ezekhez az élményekhez, s ekközben a droghasználat nélküli mindennapok szürkés, élettelennek élménytelennek válnak. A korábbi mindennapok hevőkénységében így már nem leli örömet a használó, korábbi tevékenységét (munkáját, a tanulást) könnyen elhanyagolja, mindezt. Azok a társai, barátai, akik nem használják a drogot vagy nem tolerálják a drogfogyasztást, nem tudnak részt venni az ő élményében s így gyakran elmaradnak. Ez sokszor a barátok leszállásához, a barátok elvesztéséhez vezet.

#### Okoz-e függőséget?

A THC testi függőséget nem alakít ki, de folyamatos, rendszeres használata lelki függőséget eredményez.

#### Hozzászokás

Folyamatos, hosszantartó használat mellett a használt dózis fokozatos emelése szükséges ugyanannak a hatásnak az eléréséhez. Ugyanakkor ennek az ellenkezője is előfordulhat, azaz folyamatos használat mellett már kisebb mennyiség is kiválthatja a hatást.

#### Elvonási tünetek

rossz hangulat, kedvtelenség, depresszió, a motiváció hiánya, a mindennapos dolgok üresnek, szürkésnek, unalmasnak tűnnek.

### AMFETAMIN (Speed) - Miért használják ezeket a szereket?

Ezeket a szereket elsősorban a hangulatot javító, fáradtságot csökkentő hatások miatt használják. Az amfetamin hatása alatt a használó energizáló hatással él meg magát, nem érzi a fáradtságot, s úgy érzi mindenre képes. Könnyebben kommunikál, könnyebben kezdeményez beszélgetést. Ennek a drognak a veszélye, hogy a használó hosszabbban fent akarja tartani ezt az állapotot és ezért újra és újra használja az amfetamint, amikor a hatás csökkenését érzi. Ez a szervezet teljes kimerüléséhez vezethet. Mára már a szervezet fokozott mesterseges felpörgetését követően, azaz a droghatás elmúltával, a hangulat és az aktivitás a szintje, normális szint alá süllyed. Ez azt jelenti, hogy az amfetamin használatát követő napokban a személy a normálisnál sokkal fáradékonyabb, rossz hangulatú, kedvtelen, ingerlékeny, energia nélküli lesz.

#### Okoz-e függőséget?

Az amfetamin fizikai függőséget nem vagy csak kis mértékben okoz, de erős pszichés függőséget képes kialakítani.

#### Hozzászokás

Rendszeres használat mellett, ugyanazon hatás eléréséhez egyre nagyobb mennyiség használatát van szükség.

#### Elvonási tünetek

Bár az amfetamin testi elvonási tüneteket csak csekély mértékben alakít ki, a pszichés függőség azonban komoly nierteket ölthet. A szer használatával történő felhagyás után nagyon erős sóvárgás jelentkezik. Jellemző a rossz hangulat, szorongás, depresszió, krónikus fáradtságérzet, alvászavar, letörttség lesz jellemző. Gyakori, hogy a személy nem tudja lekötni magát, semmihez nincsen kedve, elveszti az érdeklődését a számára korábban fontos dolgok iránt.

### MDMA (Ecstasy, XTC) - Miért használják ezeket a szereket?

Mivel az ecstasy hatásai nagyon hasonlóak az amfetaminéhoz, a használat oka is hasonló. Az ecstasyt elsősorban hangulatjavító, fáradtságcsökkentő, energizáló hatása miatt használják. Az ecstasy hatása alatt a személy úgy érzi könnyebben kommunikál, könnyebben kezdeményez beszélgetést, könnyebben nyílik meg mások iránt. A drog veszélye pontosan ebben rejlik. Ismételt használatot követően, könnyen kialakul egy olyan hozzászokás, hogy a személy már csak a drog hatása alatt tudja jól érezni magát, hozzászokik a felkavart boldogságérzethez, s a mindennapos orvonnák elvesztik a jelentőségüket. Ehhez nagyban hozzájárul, hogy a használatot követő napokban a hatás ellenkezőjébe csap át, s a személy a megszokottnál sokkal fáradékonyabb, rossz a hangulata, kedvtelen, ingerlékeny, energia nélküli, depressziós.

Az amfetaminhoz hasonlóan az ecstasy esetében is megvan az a veszély, hogy a használó hosszabbban fent akarja tartani a drog okozta állapotot és ezért újra és újra - akár több napig keresztül - használja a szerrel teljes kimerüléséhez vezethet.

#### Okoz-e függőséget?

Az ecstasy folyamatos használatát jelentős lelki függőséget alakít ki.

#### Hozzászokás

Folyamatos használat mellett ugyanannak a hatásnak az eléréséhez egyre növekvő mennyiségű ecstasy-t kell használni, így ezek a szerek hozzászokást alakítanak ki.

#### Elvonási tünetek

Lényegesen ugyanaz tapasztalható, mint az amfetamin esetében. Az ecstasy által okozott pszichés függőség komoly problémát jelenthet. Az ecstasy használatával történő felhagyás után rossz hangulat, szorongás, depresszió, krónikus fáradtságérzet, alvászavar, letörttség lesz jellemző. Gyakori tünet, hogy a személy nem tudja lekötni magát, nincs kedve semmihez, elveszti az érdeklődését, fáradt, nyugtalan, kimerült.

### KOKAIN ÉS CRACK - Miért használják ezeket a szereket?

A használat okait és veszélyeit tekintve lényegében ugyanaz mondható el, mint az amfetamin és az ecstasy esetében.

#### Okoz-e függőséget?

A kokain igen gyorsan képes lelki függőség kialakítására, a heroin mellett a kokainnál alakul ki leghamarabb függőség. Folyamatos használatot követően depresszió, álmatlanság, rossz közérzet, ingerlékenység, irritabilitás lép föl. A crack jóval intenzívebb, ugyanakkor rövidebb hatással jellemezhető, a kokainnál is lényegesen gyorsabban alakít ki függőséget.

#### Hozzászokás

A kokain használatát követően nagyon erős vágy jelentkezik az ismételt használat iránt. A crack esetében ez a hatás még jelentősebb. Ugyanahhoz a hatásához egyre nagyobb mennyiségű szer kell, a kokain hozzászokást okoz.

#### Elvonási tünetek

Fizikai függőség az amfetaminhoz és az ecstasyhoz hasonlóan a kokain esetében sem alakul ki, a lelki függőség rendkívül erős a kokain és különösen a crack esetében.

### LSD (bélyeg, korong) - Miért használják ezeket a szereket?

Az LSD és az egyéb hallucinogén szerek nagyon erős tudatállapot módosító hatást fejtenek ki. Hatásuk alatt a használó hallucinációkat él meg, a világot és benne saját magát egészen másmilyennek él meg mint korábban. Elsősorban ezek az élmények vezetnek az LSD fogyasztásához, s ezekben rejlik az LSD veszélye is. A hatás alatt izgalmas, fantasztikus élmények is megjelenhetnek, de gyakran előfordul, hogy szorongásteli, féltelmes érzéseket él meg a használó. Előfordul, hogy nem érzi magát azonosnak önmagával, s ez komoly féltelmekhez,





pánikhoz, kétségbeeséshez vezet. Az LSD hatása alatt olyan élmények kerülhetnek elő a tudatból, amelyek korábban nem voltak tudatosak a személy számára, s ezeknek a megértése, feldolgozása sokszor meghaladja a használó erejét. Az LSD hatása nagyon nagy mértékben függ a használó pillanatnyi lelki állapotától. Gyakori megfigyelés, hogy az LSD felhasználó a használó pillanatnyi hangulatát, így rossz kedv esetén, depressziót, pánikot, nagyon erős szorongást és félelmeket idézhet elő. Az LSD hatása ugyancsak nagy mértékben függ a környezettől (lékkel, milyen helyen történik a használat). Mindezek miatt az LSD az egyik legbiztonságosabb drog, a bevételekor sosem lehet tudni, hogy milyen hatást fog tapasztalni a használó. Ez fokozott lelki és testi veszélyt jelent.

#### Okoz-e függőséget?

Az LSD fizikai függőséget kis mértékben alakít ki, de rendszeres használata lelki függőséget eredményez.

#### Hozzászokás

Ismételt használat esetén a használatos mennyiség nagymértékű emelésére van szükség.

#### Elvonási tünetek

A motiváció, az érdeklődés hiánya, a mindennapos dolgok üresnek, szürkének, unalmasnak tűnnek

#### ÓPIÁTOK (Ópium, Heroin, Morfinium, Codein) - Miért használják ezeket a szereket?

Az opiátok legfőbb hatása az erős eufória, lellemes, kábult-bódult állapot kialakítása. A használó számára előtűnnek problémák, megszabadul konfliktusos érzéseitől, testi és lelki fájdalmától, szorongásától, öntudatától, önérteklését növelszi. Az opiáthasználó közömbössé válhat a külvilág iránt, védtelenséget, sérthetlenséget, melegséget, az önmagával való egyes érzését élheti meg. Az erős érzélmény folyamatos megtapasztalása ugyanakkor az egyéb örömforrások kiszorításához vezet, a használó számára minden más cél, minden más korábban fontos dolog érdektelenné, szürkén válik.

#### Okoz-e függőséget?

Az opiátszármazékok erős fizikai és lelki függőséget okoznak. Használatuk elhagyása komoly testi és lelki elvonási tünetek megjelenését eredményezi. Folyamatos használat mellett a kellemes hatások gyorsan csökkennek, vagy csak a használt dózis folyamatos emelésével érhető el. Hosszabb használatot követően azonban a hatás intenzitása mindenképp csökken, s a szerhasználat megmaradásában egyre inkább a megvonási tünetek elkerülése juttassa a fő szerepet. A függőség kialakulásának ebben a szakaszban már a normál működéshez válik szükségessé az erős mindennapos használata, s a leszokás, a drog elvonása egyre nehezebbé válik. A függőség testi tünetei ugyan viszonylag rövid idő (1-2 hét) alatt enyhíthetők, a lelki tünetek, a pszichés függőség (a szer utáni sóvárgás, depresszió, stb.) kezelése azonban sokszor éveket igénybe vevő feladat.

#### Hozzászokás

Folyamatos használat mellett ugyanannak a hatásnak az eléréséhez egyre növekvő mennyiségű opiátot kell használni, így ezek a szerek gyors bevezetését alakítanak ki.

#### Elvonási tünetek

Általános megfigyzéshez hasonló tünetek, erős esonti- és izületi fájdalmak, hasmenés, hő-hűzártartás felborulása, hidegrázás, izadási váltakozása, súlyos szorongás, depresszió.

#### MEFEDRON (Kati, Zsuzsi, Mefisztó)

A mefedron a stimuláns pszichoaktív szerek közé sorolható, az interneten növényvédéként árulják, de sok legális szer összetevőit között is megtalálható.

Hatásai közé tartozik a feldobottság, eufória, izgathottság, szorongás, beszédképtelenség, és egyes fogyasztók szerint a nemi vágyat is fokozza. Mivel hatásaiban igen hasonló az egyéb stimuláns drogokhoz, így például az amfetaminhoz vagy a kokainhoz –, mérlektelenül használva igen veszélyes lehet.

A brit kormány drogtáncsi tanácsadó testületének ártalmi szerinti mefedron egyik fő kockázati tényezője éppen az ártalmatlanságnak az a benyomása: hogy a fogyasztó hajlamos akár még hétköznap is felszippanítani egy-két csokit, ha nem tudja, hogy a csoki szőrében lesz tőle igazán másnapos, és még annyira beszámíthatatlan sem, mint mondjuk az alkoholtól. A tartós, rendszeres fogyasztási minta gyorsan ki tud alakulni, hiszen távolról sem a fogyasztó azaz szembeesül, hogy egyre kevésbé képes normálisan funkcionálni a szer nélkül. A mefedronnál nagy a túladagolás és túlfogyasztás veszélye.

Egy felmérés szerint (National Addiction Centre, UK) a mefedronnal tartósan használók 51%-a szorongásfüggő, 43%-a erős szívdobogástól, 27%-a emélgéstől és 15%-a hideg vagy élékült ujjvégekről számolt be.

A drogambulanciákon már megjelentek azok a fiatalok, akik öngyógyítók voltak a szertől, a sürgősségi osztályokon pedig azok, akik túladagolták vagy különféle egyéb szerekkel kombinálva kiütötték magukat tőle.

#### GHB (Gina, „nem erőszak drog”)

A GHB (gamma-hidroxibutyriát) egy szagtalan folyadék, enyhén sós ízzel, amit általában kis üvegekben árulnak. Megtálható por és kapszula formájában is.

A nyugtatók közé sorolják, mivel eredetileg általános fejtáncsi szertként fejlesztették. Használt szer a GBL, mely a szervezetbe jutva a GHB-vel megegyező hatásokat produkál. A szer egyik hatását (az emlékezet kiesést) használják nem erőszakhoz, az általában keveset az ártalmatlanságnak, így nem emlékeznek arra, hogy mi történt velük.

#### Mik a hatásai?

Kiseb dózisoknál az alkohollal hasonló euforikus hatása van, a fogyasztó boldognak, nyugodtnak érzi magát, a GHB feloldja a belső gátlásokat, a fogyasztó úgy érzi könnyebben beszélget.

Magabb dózisoknál teljes emlékezet kiesést, a tájékozódó és a koordinációs képesség elvesztését okozhatja, felgyorsított álmosság és szédülés, illetve hányást, izomgörcsöt és eszméletvesztést okozhat.

A túladagolás mindaddig eszméletvesztéshez vezet és ellassítja a légzést. Alkohollal keverve a GHB veszélyes mértékben lassíthatja a légzést, ami már több halálesetet is okozott.

A hatások általában a beviteltől számított 10 perc és 1 óra múlva jelentkeznek.

Az előállítási hatások 2-3 óra tartanak. Nehéz megítélni a dózist találni a GHB-vel. Sok túladagolás abból következik, hogy a fogyasztók nem várnak eleget a következő dózissal.

#### Légy óvatos!

A GHB alkohollal, vagy más depresszánsokkal keverve különösen veszélyes, ez már sok halálesetet okozott!

A GHB rendszeres, mindennapi használata fizikai függőséget okozhat, rendkívül kellemetlen mellékhatásokkal. (folytatjuk...)

#### SZERVEZETEK ÉS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

##### Magyarországi Drog kezelőhelyek:

DRUGINFOFOTÁR: a drogoknál tájékozódni kívánó, a drogproblémával bármely formában kapcsolatba kerülő vagy segítségre szoruló számára kíván információkat nyújtani a hazai drogkezelési ellátás többszintű rendszerében történő eligazodáshoz. Ezen adatbázis, a segítségnyújtó szervezetek legfontosabb szolgáltatásait röviden bemutatva, elérhetőségekre vonatkozó adatokat tartalmaz, megyénkénti részletezéssel, könnyen kereshető formában. A DRUGINFOFOTÁR című kiadványban található intézmények segítséget nyújthatnak az egyéni szükségletek szempontjából leginkább megfelelő ellátások fellelésében.

Az „A drogok” című kiadványt, a Széget Droginformációs Alapítvány készítette. A kiadvány elérhető interneten; [www.druginfo.hu](http://www.druginfo.hu) vagy a Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesülete honlapján; [www.szexmunka.hu](http://www.szexmunka.hu) a hová menjek szűrésre menüpont alatt.

**A Drog Stop Budapest Egyesület ingyenes felvilágosítást ad:  
Telefonszám: 06-80-505-678 (ingyenesen hívható)**

**Félutón Alapítvány - „Orczy Klub”  
Szenvedélybetegek nappali, alacsonyküszöbű ellátása, megelőző-felvilágosító szolgáltatás (elterelés).**

**A szolgáltatások ingyenesek.**

**Elérhetőség:**

**1089 Budapest, Orczy út 27.**

**Tel.: 06-1/785-7616, e-mail: [www.feluton.hu](mailto:www.feluton.hu)**

**Fogadóórak: H, Cs: 12:00-18:00, K, Sz: 14:00-20:00 P: 10:00-16:00**

**TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:**

**Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesülete;**

**Telefonszám: 06-20-334-52-10**

**Honlap: [www.szexmunka.hu](http://www.szexmunka.hu)**

**Ha bűncselekmény áldozata lettél, bátran kérj segítséget a rendőrségtől!**

**„A projekt a Budapest Főváros Önkormányzat támogatásával valósult meg.”**







# acquired immunodeficiency syndrome

A szerzett immunhiányos tünet együttes (AIDS = acquired immunodeficiency syndrome) a humán immunhiány vírus (HIV = human immunodeficiency vírus) fertőzés által okozott betegség. Az AIDS-et 1981-ben figyelték meg először, amikor felfigyeltek arra a jelenségre, hogy az egyébként nagyon ritka *Pneumocystis carinii* egysejtű által okozott tüdőgyulladás és a Kaposi-szarkóma egyre gyakoribbá vált a homoszexuális férfiak körében. Korábban mindkét betegség az immunszuppresszív kezelésekben részesülők és a leromlott állapotú idősek betegsége volt. A HIV fertőzés a szervezet nélkülözhetetlen védekező elemeit, a T4-limfocitákat támadja meg, és pár év leforgása alatt semmisíti meg őket. A teljes immunhiány ennél később alakul ki, mert az immunrendszer egészséges része egy ideig képes ellensúlyozni a T4-limfociták normális működésének hiányát.

## Előfordulás

A "korunk pestisének" is nevezett világijárvány a nyolcvanas évek elején, San Franciscóból indult ki. Kezdetben a fertőzés főként a homoszexuális férfiakat, az intravénás kábítószer-élvezőket és azok szexuális partnereit támadta meg, illetve a transzfúzióban vagy más vérkészítmény-kezelésben részesülő betegek (pl. vérzékenyek) fertőzése volt. Mivel a fertőzés és a megbetegedés között sok év telik el, a betegség akadálytalanul terjedhetett el a világon. Mára már a gyakoriságot az erősen fertőzött területek földrajzi elkülönülése és a nemi különbségek megszűnése jellemzi.

A HIV fertőzöttség Délkelet-Ázsiában és Afrikában a legsúlyosabb, egyes területeken a lakosság 50-80%-át érinti. Magyarországon az első regisztrált betegről számolva 2800 fő HIV fertőzöttet és AIDS beteget tartanak nyilván. Az érintettek köre még a 20 évvel ezelőtti Amerikára emlékeztet. A betegeknek csak 17 százalék nő, 71 százalékla biszexuális vagy homoszexuális. A hazánkban regisztrált betegek 27 százaléka külföldi állampolgár.

Az ok minden esetben a HIV-fertőzés. Terjedése leggyakrabban a következő módon történik:  
Nemi úton: Homoszexuális férfiak között, főként anális közösülés útján, heteroszexuálisok között gyakrabban a férfi fertőzi meg a nőt, ritkábban a nő a férfit. Vér útján történő fertőzés lehetősége áll fenn az intravénás kábítószer élvezők között közös tű használata esetén, tűszúrás, nyílt seb és nyálkahártyával való közvetlen érintkezéssel egészségügyi dolgozókat veszélyeztet a betegség, ha a bevezetett övintézkedéseket és védőruházatot nem használják. Nem kellően fertőtlenített tűvel történő sebész - beleértve az injekció adását, tetoválást és akupunktúrát is - létrehozhat fertőzést. Vérátömlesztés vagy vérkészítményekkel történő kezelés esetében ma már a gondosan végzett szűrővizsgálatoknak köszönhetően ez a lehetőség csak kivételesen adódhat.  
Anyáról magzatra méhen belüli vagy szülés közbeni fertőzéssel terjedhet a kór.  
A betegség T4-limfocitákban gazdag testnedvekkel - vér, nyál, ondó, hüvelyváladék - terjed. A vírusok ép hámon nem tudnak kereszttuljutni, de a legkisebb sérülés, fekély, stb., erre jó lehetőséget ad. Világszerte az AIDS továbbra is szexuálisan terjedő betegségként van nyilvántartva.

Epidemiológiai tanulmányok szerint a betegség nem terjed közfogaással, átéléssel, "száraz" csókkal (amikor a testnedvek nem érintkeznek), köhögéssel tüszenteséssel, uszodában, fürdőekben, közös evőeszköz használatával, közös WC, fürdőszoba vagy konyha használatával. A betegekkel tehát együtt lehet élni, de a fertőző betegségekre vonatkozó övintézkedéseket, tisztasági rendszabályokat be kell tartani.

Tünetek, kórlefolyás

A betegség kifejlődésének több fázisát különböztetik meg:

### 1. fázis: Heveny HIV-fertőzés

Napokkal-hetekkel a HIV fertőzést követően mononucleosis szerű betegség bontakozik ki lázzal, bőrkütiésekkel, nem fertőzőes agyhártya-gyulladással. Az első fázis 10-14 napig tart, és leggyakrabban a fertőzést követő 2-8 héten belül mutatkozik meg. Utólag a betegeknek csak mintegy fele emlékszik hasonló tünetekre. A HIV elleni antitestek a fertőzést követően átlagosan 12 hét elteltével jelennek meg.

### 2. fázis: Tünetmentes vírushordozás

A fertőzöttség csak az antitestek vérből történő kimutatásával ("szerológiai vizsgálattal") igazolható.

### 3. fázis: Tartós, egész szervezetre kiterjedő nyirokcsomó-megnagyobbodás (PGL = persistent generalised lymphadenopathy)

Az időszak jellemzője kettő vagy több anatómiai régióban jól tapintható nyirokcsomó-megnagyobbodás (a lágyéki nyirokcsomókon kívül). A jelenség legalább három hónapig tart. A PGL az immunhiányos tünetegyüttes előtt 3-5 évvel jelentkezik.

### 4. fázis: Szerzett immunhiányos betegség, az AIDS fázisa

Idült, mással nem magyarázható gyengeség, fogyás, állandósuló bőrgyulladások, övsömör, idült hasmenés, szájpénész, idült, semmilyen kezelésre nem gyógyuló hüvelygyulladás vezet be a fertőzés végső stádiumát. Idővel olyan fertőzések sorozata jön létre, amelyek egészséges immunrendszer mellett nem alakulnának ki. (Ezeket hívják az orvosok "oportunistá fertőzéseknek"). Ilyen a már említett *Pneumocystis carinii* tüdőgyulladás. Az immunhiány máskor rosszindulatú daganatoknak enged teret (pl.: a Kaposi-szarkóma).

A másik idült stádiumra jellemző betegség az idegrendszert érinti, ezt neuro-AIDS-nek hívják. Egyik formája az AIDS demencia komplex (ADC), melynek vezető tünete az értelmi leépülés. Más esetekben a fertőzés ürege gerincvelő betegséget (vacuolaris myelopathiát) okozhat. Az igen aktív retrovirális kezelés (HAART = highly active antiretroviral therapy) segítségével az értelmi leépülés hatékonyan kezelhető. Az értelmi leépülés jellemzően akkor kezdődik, amikor az ún. CD4 limfociták száma 200/mm<sup>3</sup> alá süllyed. Ennél enyhébb érző- és mozgatóideg-zavarok, memória-kiesések már jóval korábban jelentkezhetnek.

A beteg halálát fertőzőes betegségek és/vagy rosszindulatú daganatok okozzák.

A fertőzés és az AIDS kialakulása között átlagosan 10 év telik el. Az AIDS diagnosztikájának felállítása után öt éven belül valamennyi beteg meghal.

## Diagnózis

Röviddel az AIDS felbukkanása után a diagnózis elsősorban nem a terápiát szolgálta. Elsődleges célja maga a bizonyosság volt, hogy a beteg, akinek minden segítség reménye nélkül kellett szembenéznie állapotával, ne fertőzhessen meg környezetét.

Az intenzív kutatások eredményeképpen ma már számos gyógyszerrel tudják kezelni a betegeket. Hatékonyságuk pedig függ attól is, hogy idejében kezdik-e a kezelést. Így az AIDS-teszt elvégzése ma már egyértelműen nem csak a többi ember, hanem a betegek érdeke is.

A legenyhébb gyanú esetén is érdemes elvégezteni az ingyenes AIDS-tesztet. Anonim HIV-szűrés elérhető többek között az Országos Epidemiológiai Központban: 1097 Budapest, Gyáli út 2-6. Segítségét kaphatnak továbbá az érdeklődők az AIDS segélyhelyen, Budapesten, a XI. kerület, Karolina út 35/b. szám alatt. Telefon: 466-9283. Vidéken a kórházak bőr- és nemi beteg osztályain kaphatnak segítséget az aggódók.

Azoknak, akik tudják magukról, hogy veszélyeztetett csoportba tartoznak, a szűrés időről-időre javasolt.

Az AIDS-teszt 96%-os valószínűséggel dolgozik. 4 százalékban álpozitív eredmény születet, azaz betegségre utaló eredményt ad egészséges emberről is. Pozitívítás





esetén végzik el a drágább AIDS-vizsgálatot, aminek az eredménye már egyértelmű. Ma már a vérben lévő antitestek kimutatása nem csak a fertőzés igazolására, hanem a víruskoncentráció meghatározására is alkalmas. Ez azért fontos, mert a milliliterenkénti vírusszám a fehérvérsejtek közé tartozó, ún. T-helper sejtek (=CD4 limfociták) számának meghatározásával együtt alkalmas a fertőzés pontosabb megítélésre is. Az eljárás hibája, hogy ha 20-50 vírussal kevesebb van egy milliliternyi vérben, akkor a fertőzés nem mutatható ki.

## Kezelés

A kezelés célja a HIV elpusztítása, a beteg általános állapotának stabilizálása és a súlyos immunrendszeri és egyéb szövödmények megelőzése és célzott kezelése. Jelenleg négy hatóanyag-csoportból mintegy húsz retrovírus-ellenes szer ismert.

A vírus szaporodásának megismerésével lehetővé vált annak célzott gátlása. Minél kevesebb a vírus a szervezetben, annál kevesebb a fertőződött immunrendszeri sejtek száma is, melynek következtében csökken az immunhiányos tünetek kialakulásának esélye is.

A vírus szaporodásának fő lépései közül az első a vírus hozzákapcsolódása a fehérvérsejtekhez, és a velük való egyesülés - fúzió -, amikor is a vírus és a sejtek a határoló membránjai olvadnak össze. A vírus ezután az RNS molekulában tárolt, a szaporodáshoz szükséges genetikai információt DNS-molekula formájába írja át, ami így be tud épülni a gazdasejt DNS örökítő anyagába. A vírus elkezd a gazdasejttel legyártatni saját építőköveit, fehérjéit, végül ezek az alkotórészek vírussá állnak össze, és az elkészült érett vírusok kiszabadulnak a gazdasejtől, ami elpusztul.

E lépések mindegyikéhez a vírus és a gazdasejt enzimei szükségesek. Ezek egy részének gátlásával a vírusszaporodás is gátolható. A sejtekben zajló fehérjeszintézist nem lehet gátolni, így a vírusok fehérjéinek legyártását sem, mert ezzel a beteg ember még egészséges sejteinek működése is sérülne, de mindazokat a lépéseket, amelyek csak a fertőződött sejtekben zajlanak, lehet valamiképpen akadályozni. A forgalomban lévő fosamprenavir, indinavir, nelfinavir és ritonavir hatóanyagok például a kész vírusok összeállításában résztvevő enzimek működését torpedózzák meg.

A HIV-ben - ellentétben például a fejlett emberi sejtekkel - nem működik olyan hibajavító mechanizmus, ami a genetikai anyag átírásakor keletkezett másolási hibákat javítaná. Ez okozza azt, hogy a vírus fehérjei minden szaporodási fázisban megváltozhatnak, azaz mutáns vírusok keletkeznek. A vírusellenes szerek pedig nem feltétlenül hatnak a megváltozott fehérjékkel működő vírusokra, mert nem ismerik fel alkotórészeiket. A vírus ezzel rezisztenssé, ellenállóvá válik az ellene kifejlesztett hatóanyagokkal szemben.

Hogy minél kevesebb esélye legyen a vírusnak szaporodáskor új változatokat létrehozni, több különféle hatóanyaggal bombázzák őket a beteg szervezetében. A betegről ez nagy gyógyszereszedési fegyelmet igényel. Különösen azért, mert a HIV elpusztítására teljesen megbízható gyógyszerekkel nem rendelkezünk. A klinikailag sikeresnek bizonyult szerek is számos gyógyszerrel lépnek kölcsönhatásba, mellékhatásokkal járnak.

Az opportunista fertőzések kezelésére célzottan, a kórokozó beazonosítása után választanak antibiotikumot.

Emellett fontos a beteg megfelelő minőségi és mennyiségi táplálása, az optimális kalória- és vitaminbevitel, az általános állapot, az életminőség konzerválása, amíg csak lehet.

A kezelés folyamán a beteget a megbélyegzés megelőzése érdekében csak akkor rendelik be a kórházba, ha ezt az állapota indokolja.

## Megelőzés

Már a fogamzásgátló módszer kiválasztásánál gondolni kell a HIV-fertőzés lehetőségére. A HIV-fertőzés megelőzésére az alábbi lehetőségek javasolhatók:

Önmegtartóztatás a biztonságos monogám párkapcsolatig, illetve teljes monogámia abban az esetben, ha mindkét partner biztosan fertőzésmentes.

Tartózkodni kell minden olyan nemi együttlétől, amely a fertőző testnedvekkel való érintkezést lehetővé tenné, beleértve a vaginális, anális és orális közösülést is. Szájüregi és nemi szervi vérzések esetén szigorú önmegtartóztatás szükséges.

Fertőző testnedvekkel való érintkezés lehetősége esetén latex condom sikosítóval együtt történő alkalmazása javasolható. Egy ugandai felmérés szerint az óvszer használata kétharmaddal csökkenti, de nem szünteti meg a HIV fertőzés veszélyét.

Hasznos tudnivalók

Mint már utaltunk rá, a HIV nem terjed sem a beteg érintésével, sem cseppfertőzéssel, sem úgynevezett vektorok - szúnyog, légy, stb. - közreműködésével. A betegség gyorsabban nem úton terjed, ritkábban a beteg vérének, nyálának szóródásával. Ezért az egészségügyi dolgozók számára külön előírások szolgálnak a fertőzésveszély minimalizálására.

A világ legnagyobb "üzletei" közé tartozik a szeszturizmus. Az elsődleges célállomás Thaiföld, ahol a nemileg aktív korúak 50-80%-a fertőzött. Egyes számítások szerint Délkelet-Ázsia egyes részei 2020-ra ki fognak pusztulni.

**MEGÁLLÍTHATÓ  
A HIV FERTŐZÉS  
TERJEDÉSE.**

Mindenki kijelentései, a fertőzés megelőzésének módjaitól és tartásától is az számít.

Ha védekezés nélkül nemi életet élél, akkor 1 héten belül bekövetkezhet a biztonságos szex szabályaitól és 4 hét után meg is HIV fertőzés.

A fertőzés első tüneteiben a leggyakoribb megfigyelési jeleket!

Aki védekezik a partnerekkel, vagy ha az együttlétük kiterjedéseket, az rendszeresen viseljen HIV szűrőt!

Az óvszer használata minden körülmények között ajánlott, hiszen a biztonságos szex egyik alapvető feltétele!

**AIDS VILÁGNAP**  
ERZSÉBET TERI  
GÓDOR KULTURÁLIS KÖZPONT  
BUDAPEST  
2008. DECEMBER 1.

Mivel az óvszer csak korlátozott védelmet nyújt, törvényszerűen gyakorlattá vált a világ érintett részein a gyermek-prostitúció elterjedése. Hiszen a gyermekek fertőzöttsége még nem annyira valószínű - hitték eddig. A terhességgel és szüléssel anyáról gyermekekre való terjedés az emberiséget ebből hitében is megérintette.

Európa legfertőzöttebb országa Románia. Ez nem a szeszturizmusra, mint inkább az elégtelen kórházi fertőtlenítésre, az egyszerű használatos orvosi eszközök elérhetetlenségére és a "vérinjekciók kezelésébe" vetett hitre volt visszavezethető. A Karácsonyi Forradalom előtti időszakban a gyógyszer hiányát kis dózisú vér injekcióként történő használatával próbálták pótolni, illetve annak létjogosultságát ideológiázták. Mindez az HIV-fertőzés futótűzszerű terjedését eredményezte. A megelőzés fejezetben javasolt "egyéni stratégiák" kiválasztásánál tehát a partner származását is figyelembe kell venni.

A vérkészítményeket mindig ellenőrzik, a kimutatás azonban bizonyos vírusszám alatt nem megbízható. Magyarország vérkészítményei közismerten megbízhatóak. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy a véradók nem részesülnek ellenszolgáltatásban. A fizetett donorok között ugyanis kevés a karitatív szemléletű ember, annál gyakoribb viszont társadalmilag-gazdaságilag hátrányos és drogos személy. Az AIDS-szűrést valamennyi önkéntes véradónál automatikusan elvégzik.

Az AIDS tipikus példája az újabb és újabb betegségek megjelenésének. Ez arra int, hogy az emberiség és a kórokozók közötti küzdelem örök, a fertőzéseket gyökeresen kiirtani nem tudjuk, reményeink szerint a fertőzések sem minket.

Szerző: Dr. Elek Csaba, Máriáss Márta

**NEM ELRIASZTANI, FELVILÁGOSÍTANI!  
NEM TILTANI, TANÍTANI!  
BESZÉLNI, CSELEKEDNI,  
FELELŐSSÉGGEL.**

**VÉDD MAGAD!**

10.00'  
10.00'-tól 10.30'-ig

Küldd ide a civil foku megnyitása. Együttműködés a választás a HIV megelőzés közös felelősségének kérdéseivel. Civil egyetemes immunitás - HIV/AIDS járó. Újraértékelni és szétválasztani a gyereket a terheszertől.

10.30'-tól 11.00'-ig  
11.00'-tól 11.30'-ig  
11.30'-tól 12.00'-ig

Előadások Népszerűsítő előadások - Belső tevékenység HIV - AIDS Fertőzés és más hatóanyag nem (am nem) fertőzés. Küldd ide a fertőzés megelőzés. Együtt élj HIV-vel. Együtt élj HIV fertőzést. A HIV megelőzés. Köldök tevékenység. Dehogyan meg lehet tenni a szűrést?

15.00'-tól 17.00'-ig

Bácskai János Pszichológusok. Személyes beszélgetés? Szex és szabadság! Vágyakodni nem? Fodor Anikó, Szabados Mihály, Soma János beszélgetnek.

10.00'-tól 17.00'-ig

Személyes beszélgetés az iskolában. Beszélgetés a szex, nevelés, terheszert, védekezés.

13.00'-tól 19.00'-ig

HIV szűrő ingyenes, amikor HIV tesztelés - eredmény egy órán belül.

**AIDS VILÁGNAP**  
ERZSÉBET TERI  
GÓDOR KULTURÁLIS KÖZPONT  
BUDAPEST  
2008. DECEMBER 1.

A rendezvény támogatja Egészségügyi Minisztérium, Révész Ferenc, Civil Aktivitások, Országos Epidemiológiai Központ, Máté Hóna Sportklub Rend, Magyarországi Pszichológusok Egyesülete, Szex Edukációs Alapítvány, Hír- Társaság a Megnyitást, PLUSZ Egyesület, Együtt Össze Alapítvány, Anonymus AIDS Türelmes Szolgálat





# Karácsonyi SMS-ek

Csillagszóró szórja fényét, kíván melegséget, békét! Angyalka száll házad felett, hogy átadjon 1 üzenetet: Kellemes, békés karácsonyt kívánok Neked!

Az angyalok a mennyből a földre szállnak, térjenek be a hajlékodbba, s maradjanak nálad! Boldog Karácsonyt!

Kívánom, hogy a Karácsony öröme Veled legyen egész évben, úgy mint a tullevek a szonyegben. Boldog Karácsonyt!

Ölelésből és mézből sohasem elég - gondolkozott Micimackó. Karácsonykor pedig mindkettőből duplán jár. Boldog Karácsonyt!

Nincs édesebb ünnep széles e világon, mint a havas csillogó Karácsony. Édes terített asztalok, mosolyognak rájuk mennybéli angyalok BOLDOG KARÁCSONYT!

Kívánd,hogy mindazt, amit ma éjjel gondoltál ugyanúgy igaz legyen holnap, s holnapután.

Kívánj igazi ünnepet, kívánj igazabb életet. Én pedig Békés Karácsonyt kívánok neked!

Kései szán fut, csillog a friss hó, jégrögös úton villog a patkó. Cinke szemérol foszlik az álom, csenget egy csengő, itt a karácsony! Békés, boldog ünnepeket!

Kicsi házban kicsi fa, kicsi fánál kicsi lap. Arra rá van írva neked, kellemes ünnepeket!

Ha betör hozzátok egy dagadt, piros ruhás pacák és belerak Téged egy nagy zsákba, ne ijedj meg – csak én szóltam a télapónak, hogy téged kérlek karácsonyra!

Tudod miért nem lehet a Mikulásnak gyereke? Mert csak cukor van a zacskójában.

Hull a hó a háztetőre, fenyőt vágunk az erdőbe, a fát otthon díszítettük, ajándékokkal beleptük, mákos bejgli az asztalon, már csak te hiányzol nagyon...

Ahány hópihe száll az égben, ahány fenyőfa nyög sötétben, ahány tüskét ejt le majd a fád, annyiszor csókolom, kedvesem, a szád!

A képeslap ósdi, új idők járnak, az üzenetek manapság az éterben szállnak: így kívánok én is boldog ünnepeket, sok boldogságot, erőt, szeretetet!

Az angyalok ma táncra kelnek, csengőn-bongón énekelnek, szeretet tölti be az utcát, teret, kellemes, boldog ünnepeket!





esetén végzik el a drágább AIDS-vizsgálatot, aminek az eredménye már egyértelmű. Ma már a vérben lévő antitestek kimutatása nem csak a fertőzés igazolására, hanem a víruskoncentráció meghatározására is alkalmas. Ez azért fontos, mert a milliliterenkénti vírusszám a fehérvérsejtek közé tartozó, ún. T-helper sejtek (=CD4 limfociták) számának meghatározásával együtt alkalmas a fertőzés pontosabb megítélésre is. Az eljárás hibája, hogy ha 20-50 vírussal kevesebb van egy milliliternyi vérben, akkor a fertőzés nem mutatható ki.

## Kezelés

A kezelés célja a HIV elpusztítása, a beteg általános állapotának stabilizálása és a súlyos immunrendszeri és egyéb szövödmények megelőzése és célzott kezelése. Jelenleg négy hatóanyag-csoportból mintegy húsz retrovírus-ellenes szer ismert.

A vírus szaporodásának megismerésével lehetővé vált annak célzott gátlása. Minél kevesebb a vírus a szervezetben, annál kevesebb a fertőződött immunrendszeri sejtek száma is, melynek következtében csökken az immunhiányos tünetek kialakulásának esélye is.

A vírus szaporodásának fő lépései közül az első a vírus hozzákapszolódása a fehérvérsejtekhez, és a velük való egyesülés - fúzió -, amikor is a vírus és a sejtek a határoló membránjai olvadnak össze. A vírus ezután az RNS molekulában tárolt, a szaporodáshoz szükséges genetikai információt DNS-molekula formájába írja át, ami így be tud épülni a gazdasejt DNS örökítő anyagába. A vírus elkezd a gazdasejttel legyártatni saját építőköveit, fehérjéit, végül ezek az alkotórészek vírussá állnak össze, és az elkészült érett vírusok kiszabadulnak a gazdasejtől, ami elpusztul.

E lépések mindegyikéhez a vírus és a gazdasejt enzimei szükségesek. Ezek egy részének gátlásával a vírusszaporodás is gátolható. A sejtekben zajló fehérjeszintézist nem lehet gátolni, így a vírusok fehérjéinek legyártását sem, mert ezzel a beteg ember még egészséges sejteinek működése is sérülne, de mindazokat a lépéseket, amelyek csak a fertőződött sejtekben zajlanak, lehet valamiképpen akadályozni. A forgalomban lévő fosamprenavir, indinavir, nelfinavir és ritonavir hatóanyagok például a kész vírusok összeállításában résztvevő enzimek működését torpedózzák meg.

A HIV-ben - ellentétben például a fejlett emberi sejtekkel - nem működik olyan hibajavító mechanizmus, ami a genetikai anyag átírásakor keletkezett másolási hibákat javítaná. Ez okozza azt, hogy a vírus fehérjei minden szaporodási fázisban megváltozhatnak, azaz mutáns vírusok keletkeznek. A vírusellenes szerek pedig nem feltétlenül hatnak a megváltozott fehérjékkel működő vírusokra, mert nem ismerik fel alkotórészeiket. A vírus ezzel rezisztenssé, ellenállóvá válik az ellene kifejlesztett hatóanyagokkal szemben.

Hogy minél kevesebb esélye legyen a vírusnak szaporodáskor új változatokat létrehozni, több különféle hatóanyaggal bombázzák őket a beteg szervezetében. A betegről ez nagy gyógyszereszedési fegyelmet igényel. Különösen azért, mert a HIV elpusztítására teljesen megbízható gyógyszerekkel nem rendelkezünk. A klinikailag sikeresnek bizonyult szerek is számos gyógyszerrel lépnek kölcsönhatásba, mellékhatásokkal járnak.

Az opportunista fertőzések kezelésére célzottan, a kórokozót beazonosítása után választanak antibiotikumot.

Emellett fontos a beteg megfelelő minőségi és mennyiségi táplálása, az optimális kalória- és vitaminbevitel, az általános állapot, az életminőség konzerválása, amíg csak lehet.

A kezelés folyamán a beteget a megbélyegzés megelőzése érdekében csak akkor rendelik be a kórházba, ha ezt az állapota indokolja.

## Megelőzés

Már a fogamzásgátló módszer kiválasztásánál gondolni kell a HIV-fertőzés lehetőségére. A HIV-fertőzés megelőzésére az alábbi lehetőségek javasolhatók:

Önmegtartóztatás a biztonságos monogám párkapcsolatig, illetve teljes monogámia abban az esetben, ha mindkét partner biztosan fertőzésmentes.

Tartózkodni kell minden olyan nemi együttlétől, amely a fertőző testnedvekkel való érintkezést lehetővé tenné, beleértve a vaginális, anális és orális közösülést is. Szájüregi és nemi szervi vérzések esetén szigorú önmegtartóztatás szükséges.

Fertőző testnedvekkel való érintkezés lehetősége esetén latex condom sikosítóval együtt történő alkalmazása javasolható. Egy ugandai felmérés szerint az óvszer használata kétharmaddal csökkenti, de nem szünteti meg a HIV fertőzés veszélyét.

Hasznos tudnivalók

Mint már utaltunk rá, a HIV nem terjed sem a beteg érintésével, sem cseppfertőzéssel, sem úgynevezett vektorok - szúnyog, légy, stb. - közreműködésével. A betegség gyorsabban nem úton terjed, ritkábban a beteg vérének, nyálának szóródásával. Ezért az egészségügyi dolgozók számára külön előírások szolgálnak a fertőzésveszély minimalizálására.

A világ legnagyobb "üzletei" közé tartozik a szeszturizmus. Az elsődleges célállomás Thaiföld, ahol a nemileg aktív korúak 50-80%-a fertőzött. Egyes számítások szerint Délkelet-Ázsia egyes részei 2020-ra ki fognak pusztulni.

### MEGÁLLÍTHATÓ A HIV FERTŐZÉS TERJEDÉSE.

Mindenki kijelentései, a fertőzés megelőzésének módjaitól és tartásától is kezdve.

Ha védőhatás nélkül nemi életet élél, akkor 1 héten belül fertőzött lehet és a biztonságos szex szabályait és 4 hét után meg kell HIV vizsgálni.

A fertőzés első tüneteiben a leggyorsabbidő megkezdési időpontok!

Aki védekezik a partnerekkel, vagy ha az együttlétük kiterjedése, az rendszeresen viseljen HIV szűrőt!

Az óvszer használata minden körülmények között ajánlott, hiszen a biztonságos szex egyik alapvető feltétele!

### AIDS VILÁGNAP

ERZSÉBET TERI  
GÓDOR KULTURÁLIS KÖZPONT  
BUDAPEST  
2008. DECEMBER 1.

Mivel az óvszer csak korlátozott védelmet nyújt, törvényszerűen gyakorlattá vált a világ érintett részein a gyermek-prostitúció elterjedése. Hiszen a gyermekek fertőzöttsége még nem annyira valószínű - hitték eddig. A terhességgel és szüléssel anyáról gyermekekre való terjedés az emberiséget ebből hitében is megérintette.

Európa legfertőzöttebb országa Románia. Ez nem a szeszturizmusra, mint inkább az elégtelen kórházi fertőtlenítésre, az egyszerű használatos orvosi eszközök elérhetetlenségére és a "vérinjekciók kezelésébe" vetett hitre volt visszavezethető. A Karácsonyi Forradalom előtti időszakban a gyógyszer hiányát kis dózisú vér injekcióként történő használatával próbálták pótolni, illetve annak létjogosultságát ideológiázták. Mindez az HIV-fertőzés futótűzszerű terjedését eredményezte. A megelőzés fejezetben javasolt "egyéni stratégiák" kiválasztásánál tehát a partner származását is figyelembe kell venni.

A vérkészítményeket mindig ellenőrzik, a kimutatás azonban bizonyos vírusszám alatt nem megbízható. Magyarország vérkészítményei közismerten megbízhatóak. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy a véradók nem részesülnek ellenszolgáltatásban. A fizetett donorok között ugyanis kevés a karitatív szemléletű ember, annál gyakoribb viszont társadalmilag-gazdaságilag hátrányos és drogos személy. Az AIDS-szűrést valamennyi önkéntes véradónál automatikusan elvégzik.

Az AIDS tipikus példája az újabb és újabb betegségek megjelenésének. Ez arra int, hogy az emberiség és a kórokozók közötti küzdelem örök, a fertőzéseket gyökeresen kiirtani nem tudjuk, reményeink szerint a fertőzések sem minket.

Szerző: Dr. Elek Csaba, Máriáss Márta

### NEM ELRIASZTANI, FELVILÁGOSÍTANI! NEM TILTANI, TANÍTANI! BESZÉLNI, CSELEKEDNI, FELELŐSSÉGGEL.

### VÉDD MAGAD!

10.00'  
10.00'-tól 10.00'-ig

Küldd ide a civil foku megnyitása. Együttműködés a választás a HIV megelőzés közös felelősségének kérdéseivel. Civil egyetemes immunitás - HIV/AIDS járó. Újraértékelés és szociális gyomorossá és terjedésére.

10.30'-tól 10.00'-ig  
14.00'-tól 10.00'-ig  
17.00'-tól 10.00'-ig

Előadások Népszerűsítő előadások - Belső tevékenység  
HIV - AIDS Fertőzés és más fertőzések nemi (szex) terjedésének megelőzése  
Küldd ide a fertőzés megelőzését  
Együtt élj HIV-el Együtt élj HIV fertőzöttel  
A HIV megelőzésétől kezdve kezdődik a megelőzés!  
Dezinfekció megkezdése a szexuális?

15.00'-tól 17.00'-ig

Bácskai János Pszichológusok  
Szexuális szabadság? Szex és szabadság! Vágyak és nem vágyak. Szexuális szabadság, szexuális szabadság, szexuális szabadság.

10.00'-tól 17.00'-ig

Szexualitáció az iskolában  
Bevezető szex nevelés, tanácsok, előadások.

13.00'-tól 19.00'-ig

HIV szűrő  
Ingyenes, anonim HIV tesztelés - eredmény egy óra alatt!

### AIDS VILÁGNAP

ERZSÉBET TERI  
GÓDOR KULTURÁLIS KÖZPONT  
BUDAPEST  
2008. DECEMBER 1.

A rendezvény támogatja Egészségügyi Minisztérium, Réáztverő, Civil Aktivitások, Országos Epidemiológiai Központ, Máté Hóna Sportkultúra Rend, Magyarországi Pszichológusok Egyesülete, Szex Edukációs Alapítvány, Helyi Társaság a Megelőzés, PLUSZ Egyesület, Együtt Célunk Alapítvány, Anonymus AIDS Türelmes Szolgálat





# Juhász Gyula – Karácsony felé

Szép Tündérország támad föl szívemben  
Ilyenkor decemberben.

A szeretetnek csillagára nézek,  
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet,  
Ilyenkor decemberben.

...Bizalmas szívvel járom a világot,  
S amit az élet vágott,  
Beheggesztem a sebet a szívemben,  
És hiszek újra égi szeretetben,  
Ilyenkor decemberben.

...És valahol csak kétkedő beszédet  
Hallok, szomorún nézek,  
A kis Jézuska itt van a közelben,  
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,  
S ne csak így decemberben.

(1902)

## 1 ÉVES A HETÉRÁK

Idén decemberben ünnepli 1 éves születésnapját a Hetérák című szexmunkásoknak szóló újságunk. Ez alkalommal szeretnénk megköszönni azoknak a szexmunkásoknak, akik figyelemmel kísérték a kéthavonta megjelenő lapunkat. Reméljük hasznos információkat, praktikus tanácsokat, és sok érdekességet, újdonságot sikerült megosztanunk veletek. Továbbá köszönjük lelkes önkéntesünknek, Mariannak a magazin összeállításában és Bognár Györgynek a grafikai munkákban való odaadó munkáját.

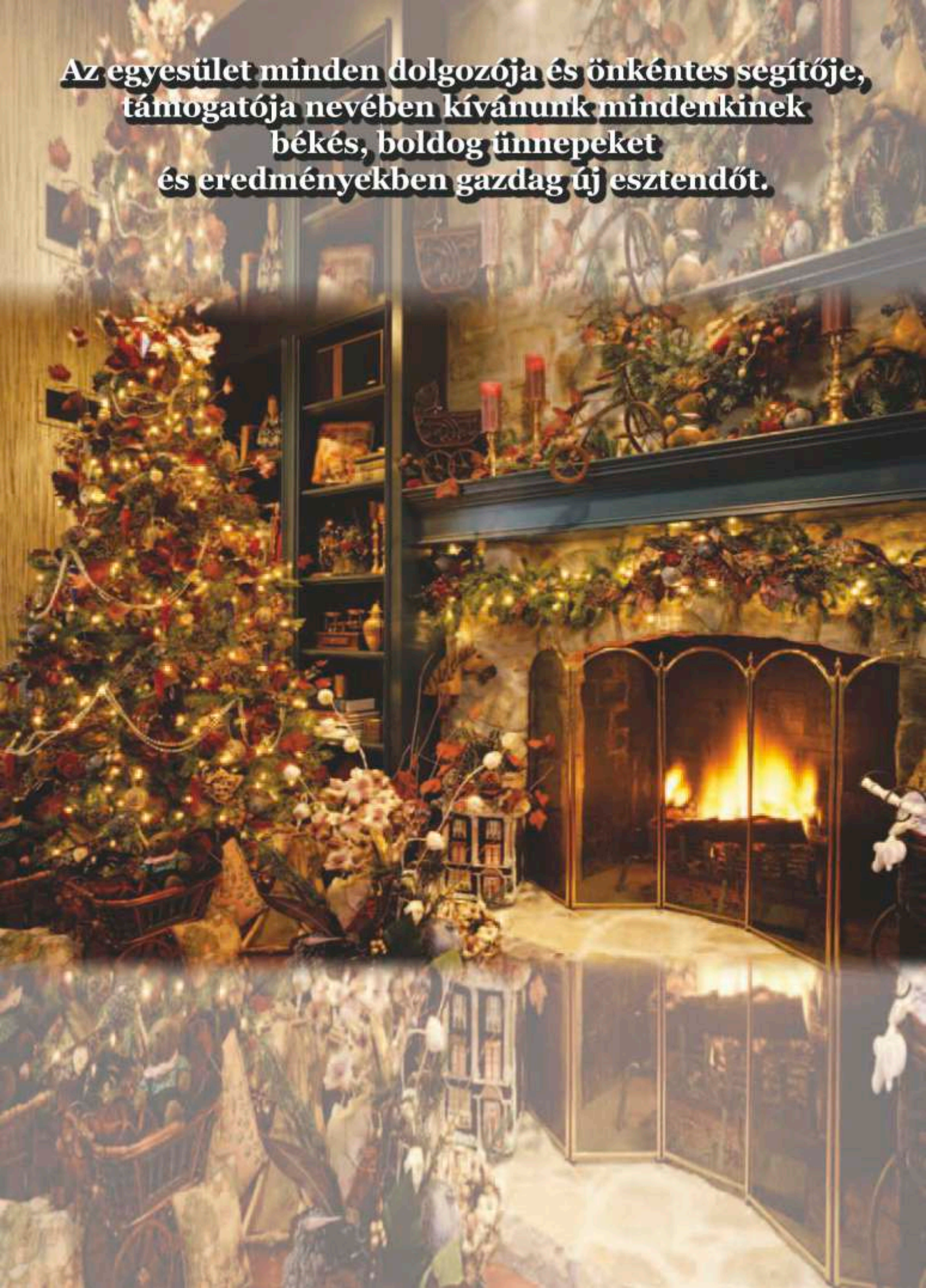
Bízunk benne, hogy továbbra is hűséges olvasóink maradtok, az egyesület rólatok szól, és értetek dolgozik.

Földi Ágnes, az egyesület elnöke.





**Az egyesület minden dolgozója és önkéntes segítője,  
támogatója nevében kívánunk mindenkinek  
békés, boldog ünnepeket  
és eredményekben gazdag új esztendőt.**





# Védd a környezetet!

Ingyen szemeteszsákért keresd Egyesületünket!

## Felhívás szexmunkások részére!

Ha Te is szeretnél tenni a környezet megóvásáért, gyere és csatlakozz hozzánk szemétgyűjtési akciónapjainkon!

Érdeklődni: 06-20-334-52-10

Sürgősségi fogamzásgátlási ambulanciák  
Intim Zóna • Tel: 06-30-30-30-4565

### Szűrővizsgálat

A prostituáltak részére kiadandó orvosi igazoláshoz kapcsolódó Szűrővizsgálat. A szűrővizsgálat a szexuális úton terjedő megbetegedések vizsgálatát végzi (Chlamydia, Hepatitis B, HIV, Szifilisz, Tripper). A vizsgálatok térítési díj kötelesek (mint más foglalkozás egészségügyi vizsgálatok), ára: 18.000 Ft, azaz tizennyolcezer forint és 3 hónapig érvényes.

További információk, időpontegyeztetés:

Dr. Mlinkó Éva 06-30-97-13-781



Az újságot kiadja a Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesülete

Elnök: Földi Ágnes

1114 Bp. Bocskai út 17.

Webcím: [www.szexmunka.hu](http://www.szexmunka.hu)

Email: [info@szexmunka.hu](mailto:info@szexmunka.hu) • [foldi.agnes@t-online.hu](mailto:foldi.agnes@t-online.hu)

Tel: 06-20-334-52-10

Grafikai munkák: Bognár György

Az újságot szerkesztette: Bodzsár Marianna